

Název kurzu

Mezi odborností a lidskostí

Základní kurz etického poradenství pro koordinátory klinické etické podpory v nemocnici

Hlavní sdělení

Kurz připravuje účastníky na roli **základního koordinátora etického poradenství v nemocnici** — člověka, který dokáže rozpoznat eticky náročné situace, strukturovat etickou diskusi, facilitovat komunikaci mezi zdravotníky, pacientem a rodinou a stát se iniciátorem vzniku multidisciplinární etické podpory v nemocnici.

Kurz není zaměřen na vytvoření „osamělého nemocničního etika“, ale na přípravu člověka, který bude umět **nastartovat, koordinovat a kultivovat etické poradenství jako týmovou službu**.

Krátká anotace kurzu

Zdravotníci se stále častěji setkávají se situacemi, v nichž nestačí pouze odborné medicínské rozhodnutí. Do popředí vstupují otázky hodnot, autonomie pacienta, komunikace s rodinou, přiměřenosti léčby, rozhodování v nejistotě, konfliktů v týmu či péče na konci života.

Kurz **Mezi odborností a lidskostí** nabízí systematickou přípravu pro pracovníky nemocnic, kteří se mají stát **základními koordinátory etického poradenství**. Účastníci získají znalosti z klinické etiky, zdravotnického práva a komunikace a budou prakticky trénovat vedení etických modelových situací.

Kurz vychází z kurikulárních požadavků AEM (Akademie für Ethik in der Medizin) na etické poradenství ve zdravotnictví a zahrnuje celkem **80 výukových hodin**, z toho **30 hodin teorie a 50 hodin praxe**. Po zaplacení poplatku (nyní 50 €) získají absolventi certifikaci K1 (Ethikberater im Gesundheitswesen Akademie für Ethik in der Medizin).

Pro koho je kurz určen

Kurz je určen pro pracovníky nemocnic, kteří mají zájem rozvíjet klinickou etickou podporu ve své organizaci.

Vhodnými účastníky jsou zejména:

- lékaři,
- všeobecné a specializované sestry,
- pracovníci paliativních týmů,
- psychologové,

- sociální pracovníci,
- nemocniční kaplani nebo spirituální pracovníci,
- pracovníci kvality a bezpečí péče,
- členové etických komisí,
- vedoucí pracovníci klinických týmů,
- další zdravotníci nebo pomáhající profesionálové zapojení do péče o pacienty.

Ideální účastník má důvěru kolegů, komunikační zralost, schopnost pracovat s konfliktem a zájem o rozvoj mezioborové spolupráce.

Jakou roli bude absolvent schopen zastávat

Absolvent kurzu bude připraven působit jako: **základní koordinátor etického poradenství v nemocnici.**

To znamená, že bude schopen:

- rozpoznat eticky náročnou situaci,
 - odlišit etický problém od čistě právního, klinického, organizačního nebo komunikačního problému,
 - strukturovat případovou diskusi,
 - pomoci týmu pojmenovat hodnotové napětí,
 - facilitovat rozhovor v konfliktní nebo nejisté situaci,
 - zapojit relevantní osoby do rozhodovacího procesu,
 - připravit první kroky k vytvoření multidisciplinárního týmu etického poradenství,
 - podporovat vznik kultury etické reflexe v nemocnici.
-

Co absolvent nebude

V propagaci je vhodné tuto hranici říct jasně:

Absolvent kurzu není člověk, který má po absolvování sám rozhodovat eticky obtížné případy za ostatní.

Není:

- „morálním rozhodčím“,
- náhradou lékařského rozhodování,
- náhradou právního oddělení,
- náhradou paliativního týmu,
- náhradou etické komise,
- osamělým garantem veškeré etiky v nemocnici.

Je především:

facilitátorem, koordinátorem a iniciátorem týmové klinické etické podpory.

Hlavní přínosy pro účastníka

Účastník kurzu získá:

- základní orientaci v klinické etice,
- praktické metody etické reflexe případů,
- právní orientaci v klíčových otázkách zdravotnické praxe,
- komunikační a facilitační dovednosti,
- zkušenost se simulovanými modelovými případy,
- schopnost vést strukturovaný etický rozhovor,
- schopnost připravit první kroky zavádění etického poradenství v nemocnici.

Kurz zahrnuje témata jako etické poradenství, metody etické reflexe, Four Boxes Approach, klinická etika podle Jonsena, Sieglera a Winsladea, práva pacientů, informovaný souhlas, dříve vyslovené přání, mlčenlivost, hranice lékařské péče, komunikace v etickém poradenství, práce s emocemi a řešení konfliktů.

Hlavní přínosy pro nemocnici

Nemocnice získá pracovníka, který může:

- být prvním kontaktním bodem pro eticky náročné situace,
 - pomoci zmapovat potřeby nemocnice v oblasti etického poradenství,
 - připravit vznik pracovní skupiny nebo týmu klinické etické podpory,
 - podporovat komunikaci v obtížných případech,
 - přispět ke snížení morálního distresu zdravotníků,
 - posílit kvalitu rozhodovacích procesů,
 - rozvíjet mezioborovou spolupráci,
 - pomoci vytvořit metodiku etických konzultací,
 - přinášet do nemocnice jazyk hodnotové reflexe, nikoli kontroly.
-

Struktura kurzu

Kurz je rozdělen do čtyř hlavních oblastí:

Klinická etika

Účastníci se seznámí se základy etického poradenství, metodami etické reflexe a praktickými modely rozhodování v medicíně. Součástí jsou také témata specifická pro nemocniční prostředí, která mohou být přizpůsobena potřebám konkrétní nemocnice.

Zdravotnické právo

Kurz zahrnuje klíčová právní témata zdravotnické praxe, zejména práva pacientů, informovaný souhlas a odmítnutí péče, dříve vyslovené přání, mlčenlivost, hranice lékařské péče a odpovědnost poskytovatelů zdravotních služeb.

Komunikace a moderování

Účastníci se učí připravit a vést etickou diskusi o případě, pracovat s emocemi, konfliktem a rozdílnými pohledy účastníků. Významná část je věnována praktickým cvičením v malých skupinách.

Řešení modelových situací

Závěrečná část kurzu je zaměřena na simulované diskuse o modelových situacích z nemocniční praxe. Účastníci trénují vedení, strukturování a reflexi etických modelových situací.

Rozsah a forma kurzu

Kurz probíhá po dobu jednoho roku, zpravidla jednou měsíčně. Celkový rozsah je **80 výukových hodin**. Výuka kombinuje teorii, práci v malých skupinách, nácvik komunikace, simulované modelové situace a závěrečnou reflexi.

Z celkového rozsahu tvoří:

- **30 hodin teorie,**
- **50 hodin praxe,**
- **tedy 62,5 % praktické výuky.**

Tento poměr je v propagaci velmi silný: kurz není pouze přednáškový, ale výrazně prakticky orientovaný.

Kurz připravuje pracovníky nemocnic na roli základních koordinátorů etického poradenství. Účastníci se naučí rozpoznávat eticky náročné situace, strukturovat případovou reflexi, facilitovat komunikaci v konfliktních nebo nejistých situacích a připravit první kroky k vytvoření multidisciplinární etické podpory ve své nemocnici.

Kurz propojuje klinickou etiku, zdravotnické právo, komunikaci a praktický nácvik modelových situací.

Absolvent bude schopen zahájit ve své nemocnici první fázi zavádění etického poradenství:

- zmapovat potřeby nemocnice,
- identifikovat typické eticky náročné situace,
- vytvořit první síť spolupracovníků,
- provádět etická konzilia,
- podpořit vznik multidisciplinárního týmu,
- navrhnout první pravidla fungování etické konzultační podpory.

Závěr kurzu obsahuje také sebereflexi a otázku dalšího postupu: co se účastník naučil, jak bude tým v oblasti etického poradenství pracovat a jaký bude první krok.

Termíny

Vždy od 9 do 16 hodin v Domě lékařů, Drahobejlova 1019/27, Praha 9 - Libeň

Čtvrtek 10. 9. 2025 – etika

Pátek 16. 10. 2025 – etika

Pátek 6. 11. 2025 – etika

Pátek 11. 12. 2025 – právo

Pátek 15. 1. 2026 – právo

Pátek 12. 2. 2026 – komunikace

Pátek 12. 3. 2026 – praktické řešení modelových situací

Pátek 16. 4. 2026 – praktické řešení modelových situací

Pátek 14. 5. 2026 – praktické řešení modelových situací

Pátek 18. 6. 2026 – závěrečná reflexe